

Lakka® Saumauslaasti, valkoinen, harmaa, ruskea tai musta

Päiväys: 21.12.2012

Edellinen päiväys: -

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

Lakka® Saumauslaasti, valkoinen, harmaa, ruskea tai musta

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**1.2.1 Käyttötarkoitus**

Valkosementtipohjainen tuote kaakeli- ja klinkkerilaattojen saumaukseen.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Lakan Betoni Oy

Postiosoite

PL 42

Postinumero ja -toimipaikka

80101 Joensuu

Puhelin

020 748 1200

Telefax

020 748 1260

Sähköposti

ville.katainen@lakka.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Myrkytystietokeskus Helsinki, avoinna 24 h/vrk

+358 9 471 977 (suora); +358 9 4711 (vaihe)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

2.1 Aineen tai seoksen luokitus**1272/2008 (CLP)**

STOT SE 3, H335

Skin Irrit. 2, H315

Eye Dam. 1, H318

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xi; R37/38-41

2.2 Merkinnät**1272/2008 (CLP)**

GHS07 - GHS05

Huomiosana

Vaara**Vaaralausekkeet**

H335

Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

H315

Ärsyttää ihoa.

H318

Vaurioittaa vakavasti silmiä.

Turvallausekkeet

P261

Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.

P280

Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvosuojainta.

P305+P351+P338

JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

P312

Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.

P302+P352

JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla.

P332+P313

Jos ilmenee ihoärsytystä: Hakeudu lääkäriin.

2.3 Muut vaarat

Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2 Seokset**

Lakka® Saumauslaasti, valkoinen, harmaa, ruskea tai musta

Päiväys: 21.12.2012

Edellinen päiväys: -

3.2.1	Vaaraa aiheuttavat aineosat				
	CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
	65997-15-1		Valkosementti	40-50 %	Xi; R37/38; R41; STOT SE 3, H335; Skin Irrit. 2, H315; Eye Dam. 1, H318
	1332-58-7		Kaoliini	< 0,15 %	HTP-arvo, kohta 8

3.3 Muut tiedot

Valkosementti sisältää kalsiumsilikaatteja, jotka veden kanssa reagoiessaan muodostavat mm. kalsiumhydroksidia. Valkosementin vesiliukoisten kromiyhdisteiden Cr 6 + -yhdisteiden pitoisuus luontaisesti vähäinen. Cr 6+ -yhdisteet: Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.2 Hengitys

Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan.

4.1.3 Iho

Huuhdeltava runsaalla vedellä.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan.

4.1.5 Nieleminen

Mikäli potilas on tajuissaan, hänelle on annettava juotavaksi runsaasti vettä.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ärsyttää ihoa. Vakavan silmävaurion vaara. Hengityselinten ärsytys .

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito oireiden mukaan.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Palamaton. Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.

5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Tietoa ei ole käytettävissä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Tukkeutumisvaara.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytettävä paineilmalaitetta ja suoja-pukua.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Vältettävä pölynmuodostusta. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Tukkeutumisvaara.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Lakka® Saumauslaasti, valkoinen, harmaa, ruskea tai musta

Päiväys: 21.12.2012

Edellinen päiväys: -

Kerättävä talteen välittömästi lapiolla tai pölynimurilla. Vältä pölyn leviäminen ilmaan (so. puhdistamalla pölyiset pinnat paineilmalla).

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8. KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Vältettävä pölyn muodostusta. Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Suojattava kosteudelta.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**

Tietoa ei ole käytettävissä.

8.1.1 HTP-arvot

65997-15-1	sementtipöly	5 mg/m ³ (8 h) hengittyvä pöly
65997-15-1	sementtipöly	1 mg/m ³ (8 h) alveolijae (HTP2011)
1332-58-7	kaoliini	2 mg/m ³ (8 h) alveolijae (HTP2011)

8.1.2 Muut raja-arvot

Tietoa ei ole käytettävissä.

8.1.3 Muissa maissa annettu raja-arvoja

Tietoa ei ole käytettävissä.

8.1.4 DNEL

Tietoa ei ole käytettävissä.

8.1.5 PNEC

Tietoa ei ole käytettävissä.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**8.2.2.1 Hengityksensuojaus**

Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa.

8.2.2.2 Käsiensuojaus

Läpäisemättömät käsineet : Emäkset .

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Suojalasit.

8.2.2.4 Ihonsuojaus

Pitkähihainen vaatetus.

8.2.2.5 Hygieniatoimenpiteet

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Kädet ja kasvot pestävä ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen.

8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen

Tuotetta ei saa antaa päästä viemäriin, vesistöihin tai maaperään.

Lakka® Saumauslaasti, valkoinen, harmaa, ruskea tai musta

Päiväys: 21.12.2012

Edellinen päiväys: -

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1	Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot	
9.1.1	Olomuoto	
	Jauhe, vaalea tai värillinen	
9.1.2	Haju	hajuton
9.1.3	Hajukynnys	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.4	pH	~11 (vesiliuoksena)
9.1.5	Sulamis- tai jäätymispiste	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.6	Kiehumispiste ja kiehumisalue	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.7	Leimahduspiste	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.8	Haihtumisnopeus	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.9	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	ei syttyvä
9.1.10	Räjähdysominaisuudet	
9.1.10.1	Alempi räjähdyraja	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.10.2	Ylempi räjähdyraja	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.11	Höyrynpaine	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.12	Höyryntiheys	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.13	Suhteellinen tiheys	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.14	Liukoisuus (liukoisuudet)	
9.1.14.1	Vesiliukoisuus	liukenematon
9.1.14.2	Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)	liukenematon
9.1.15	Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.16	Itsesyttymislämpötila	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.17	Hajoamislämpötila	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.18	Viskositeetti	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.19	Räjähätvyys	tietoja ei ole käytettävissä
9.1.20	Hapettavuus	tietoja ei ole käytettävissä
9.2	Muut tiedot	
	Tietoa ei ole käytettävissä.	

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1	Reaktiivisuus	Tietoa ei ole käytettävissä.
10.2	Kemiallinen stabiilisuus	Tietoa ei ole käytettävissä.
10.3	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Kosketus metallien kanssa vapauttaa vetykaasua. (alumiinijauhe)
10.4	Vältettävät olosuhteet	Suojattava kosteudelta.
10.5	Yhteensopimattomat materiaalit	Hapot, Alumiini.
10.6	Vaaralliset hajoamistuotteet	Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista	Tietoa ei ole käytettävissä.
-------------	---	------------------------------

Lakka® Saumauslaasti, valkoinen, harmaa, ruskea tai musta

Päiväys: 21.12.2012

Edellinen päiväys: -

- 11.1.1 Välitön myrkyllisyys**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden**
Vakavan silmävaurion vaara.
Veteen sekoitettuna: Saattaa ärsyttää hengityselimiä. Saattaa ärsyttää ihoa.
- 11.1.3 Herkistyminen**
Herkistymisreaktioita ei todettu. Sisältää kromi(VI)-yhdisteitä. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.
- 11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**
Ei sisällä syöpää aiheuttavien aineiden luettelossa mainittuja aineosia.
- 11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.7 Aspiraatiovaara**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**
Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin: Roiskeet silmiin syövyttävät Sarveiskalvoa.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.2.1 Biologinen hajoavuus**
Ei ole luonnostaan biohajoava.
- 12.2.2 Kemiallinen hajoavuus**
Hajoamista ei tapahdu ohjeiden mukaisessa käytössä.
- 12.3 Biokertyvyys**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan pysyviä, kertyviä ja myrkyllisiä (PBT). Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB).
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Tyhjä pakkaus: Voidaan viedä kaatopaikalle tai polttaa, mikäli paikalliset säädökset sallivat.
- 13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista**
Pienet määrät: Voidaan hävittää talousjätteiden mukana.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1 YK-numero** Ei luokiteltu vaaralliseksi tie- ja rautatiekuljetusten säädösten mukaan.
- 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi** -

Lakka® Saumauslaasti, valkoinen, harmaa, ruskea tai musta

Päiväys: 21.12.2012

Edellinen päiväys: -

14.3	Kuljetuksen vaaraluokka	-
14.4	Pakkausryhmä	-
14.5	Ympäristövaarat	Ei ole.
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle	Tietoa ei ole käytettävissä.
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
Sementin markkinointia ja käyttöä koskee REACH liitteen XVII kohdan 47 Kromi VI-yhdisteet mukainen rajoitus.
- 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Muutokset edelliseen versioon**
Versio 1.0.
- 16.2 Lyhenteiden selitykset**
- **REACH** - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1907/2006 kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista
  - **CLP** - Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta
  - **HTP** -haitalliseksi tunnettu pitoisuus
  - **DNEL** - Haittavaikutukseton annostaso
  - **PNEC** - Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus
  - **PBT** - pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen aine
  - **vPvB** - erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä aine
- 16.3 Tietolähteet**
Käyttöturvallisuustiedot , Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.1
- 16.4 Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa**
ASETUS (EY) N:o 1272/2008, Asetuksen (EU) 1272/2008 ja vastaavuustaulukon 67/548/ETY tai 1999/45/EY (CLP:n liite VII) mukainen luokitus, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.1
- 16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista**
R37/38	Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.
R41	Vakavan silmävaurion vaara.
H315	Ärsyttää ihoa.
H318	Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
- 16.6 Työntekijöiden koulutus**
Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille. Katsokaa oheista käyttöturvallisuustiedotetta ja/tai käyttöohjetta.